a gyüjtö-mozgalomnak. A Szeretetadomány-Gyüjtöraktár Károly-körut 3. szám alatt van. (Telefon 108—76.)

Jótékonycélu művészestély.

A Vörös Kereszt Tudósító Irodája önkéntes hölgytagjainak művészestélyén a m. kir. operaház ének és zeneakara is közremüködik. Jegyek két koronájával kaphatók. (Váci-utca 38.)

A Vörös Kereszt Auguszta Otthon hölgybizottsága március 22-én délután a Ritz-szálló disztermében művészeti előadással egybekötött ötórai teát rendez. Részt vesznek: Jadlowker Hermann porosz királyi kamaraénekes, Góth Sándor és Góthné Kertész Ella, Jászai Mari és Istók Barna hegedümüvész. A belépö-jegy ára öt korona és kapható a Ritz-szállóban.

A társadalom szive.

A Pesti Hirlap főpénztárához ma a következö adományokat küldöttek:

A megvakult katonáknak: A Barcsay-utcai fögimnázium tanárai 100 K, dr Détsy főhadnagy és négy katona önkéntes, adománya (K. u. k. Trainescadron 1—6. Kommandotrainzug) 15 K, Novák Irma Ligetvár 2 K, K. Adél Budapest 3 K, Szakaszhatár Zsolna 5 K, Osváth Margit Csenger 5 K, Czeisler Vilmos gözmalmi tisztviselö Nagykároly 2 K, Greksa Lajos Királytelek 5 K, Szendersky Antalné Theresienstadt Böhmen 5 K, Bauer Károly 30 K, Goldner Ferenc Fiad 10 K, Weiszberger Albert 2 K, Beck Növérek Vác 4 K, Lukáts Lajosné 20 K, Schlésinger Lujza 10 K, Novák Irén 2 K, Szabó Ilona 1 K, Grünek Gusztáv 5 K, Stern Jaques 5 K, Pista 5 K, Margit és Jólán 10 K, Stern Sarolta 1 K, N. N. 1 K, N. N. 4 K, özv. Kukuljevicz Gyuláné 2 K, Buchwald F.-né 60 fillér, Mohilla K.-né 4 K, Burda Ilma R. S. 15 K, Bauer József 20 K, Pollák Imre és László 5 K, Szártory Jenöné 4 K, F. és W. 5 K.

Az elesett katonák családjainak: Bauer Károly 20 K, Beck Növérek Vác 4 K, A 6. vártüzérezred Krakóban levö s 2. vártüzérezredhez beosztott legénységnek gyüjtése 23 K, Ürge Józsefné Kolaróc 6 K, Schnekenberger Róbert Bacs 9.74 K.

A pilóták özvegyeinek és árváinak: Szenderszky Antalné Theresienstadt Böhmen 5 K.

A Vörös Félholdnak: Goldner Ferenc Füred 10 K.

A Vörös keresztnek: Bauer Károly 20 K.

Az Auguszta gyorssegélyalapra: Bauer Károly 20 korona.

Az ingyenlej részére: Bauer Károly 10 K, N. N. 3 K.

A Hadifoglyokat gyámolitó orsz. egyesületnek: Beck Növérek Vác 4 K.

A megbénult katonáknak: Greksa Lajos Királytelek 5 K.

Rublofilek.

— A Pesti Hirlap kiküldött tudósitójától. —

Bukovina, február havában.

A müvelt Nyugat Oroszországból a kozákot és az ochranát ismeri a legjobban. Kifelé csaknem kizárólag ez a két intézmény szimbolizálja az óriási, szomoru országot. Nagy, véres forradalmak élnek az emlékezetünkben, ugyannakkor apró, kócos lovak dobogását halljuk, amelyeken marcona, állatiasan buta legények törnek a szabadságért rimánkodó népre vagy a havas téli éjszakában pihenö városokat látunk, amelyeknek utcáin surranó léptekkel sietnek a titkos rendörség kopói és rajta rontanak embereken, akiknek lelkében és agyában titkon zsendül egy jobb kor utáni vágy. Mindkét esetben a rémület hangjaitól zajos a földidézett kép: az elsö esetben a földre taposott, vérzö test ordit föl fájdalmában, a másikban az elárult és meglepett emberek bucsuznak az élettől halk szaggatott sóhajban.

A háboru mind a kettöből juttatott kóstolót: a kozákból is, az ochranából is. A mi szelidebb napunk alatt mind a kettö veszitett halálosan bántó világosságából, de azért duló csaták után is értékes ez a megismerés: közelebb hozta egy nagy nép vergödését, szenvedését és olyan nyomokat hagyott a lelkünkben, amelyek megtanitanak, hogy tiszteljük és áldjuk a magunk jó sorát, egyben fokozott részvéttel tölt el az elnyomottak iránt.

A kozák a nyers erö és csaknem becsületes, ha szembe állitjuk a sziszegö hangu, lelkiismeretlen ochranával, amelynek annyi hivö füle van, ahány árulkodó suttogás száll feléje. A nyugtalan, bünös Oroszország álomrabló láza ez az intézmény, bizonysága annak, hogy a nagy lomha test tudatában van a jogtiprásnak és csak sok százezer hallószervében talál oltalmat. Ez a sok százezer hallószerv irányitja a sulyos öklöt, amely ideig-óráig meg tudja még félemliteni a szabadságra éhes tömeget.

Csernovicban csak fióküzletet nyitott az ochrana, de ebből a fiókból megismerhettük az egész nagy üzemet. A sanyargatott város nyakára igazi orosz kopót csak keveset küldött Sötét-Oroszország, mert a zsarnok uralomnak ebben az irányban tökéletes szimatjával kitalálta, hogy a legalaposabb munkát a renegátok végzik. Csak a keretek jöttek el, ezeket megtöltötték verbuvált anyaggal. Ami rubelért kapható sötét ember bujkált Csernovicban, azt mind magához csalta ez a középkori intézmény. A feje Gerofszky Alexej volt. Öt a düh és gyülölet sarkalta, nem a pénz. A nagytudásu, intelligens ember magyar anyának a szülötte, akit az elkeseredett asszony magyar- és zsidógyülöletre nevelt. Egyik fövezérét Tonióninak hivták. Hivatásos vivómester, züllött alak, akinek öröme telt az éjszakai embervadászatban. A másik, Román, csernovici ember, régebben ügyvédi irnok volt Stanislauban. Annak idején minden russofil mozgalomban részt vett és lázitó beszédeket mondott a bukovinai falvakban. Az osztrák biróságok lecsukták és pörbefogták ezért a tevékenységéért. Kaució ellenében nagynehezen kiszabadult és külföldre szökött. Később visszatért és Serethen telepedett meg. Megigérte, hogy hü alattvaló lesz. Vaszilkó reichsrathi képviselö magántitkárává fogadta a látszólag megjavult embert, de minden támogatás kárba veszett, mert az elsö orosz invázió idején Román gondolkodás nélkül átpártolt az oroszokhoz. Az ochrana hivatalnokaként szolgálta az ellenséget és a visszavonuláskor el is szökött az orosz hatóságokkal. A második invázió, persze, visszahozta és ö volt a legkiméletlenebb egykori polgártársaival szemben. Tiz ember helyett dolgozott, csakhogy minél többet árthasson. Csak a feléje nyujtott rubel enyhitette dühét, akkor is nagyon kis időre. Egy és ugyanazon áldozatnak többször kellett véreznie, hogy békén maradhasson.

Az ochrana tagja lett egy Berezovszky nevü nyugalmazott vasuti ellenör is, a fiával együtt. Mindaketten juliusban Oroszországban jártak erdövásárlás ürügye alatt. A hadüzenet után elfogták öket és mindakettöt Tomszka vitték hadifogolyként. Hogy azután mi történt, azt nem tudjuk, annyi bizonyos, hogy január elején ujra föltüntek Csernovicban és kevés idö mulva megkezdték müködésüket, mint az ochrana hivatalnokai. A fiu nyiltan zsarolta az embereket és a szabadonbocsátásnak nála tarifája volt. A kereskedöket és a kávéházakat is ö préselte a legnagyobb müvészettel. A fiatal fickónak méltó társa volt egy Halip nevezetü 19 éves gyerek. Ennek az apja russofil érzelmü görögkeleti pap volt, akit a feleségével együtt letartóztattak régebben. Sok becsületes embernek a börtönbe hurcolása száradt a lelkén ennek a tacskónak. A diszes gárdába tartozott egy Fischer nevü volt tartományi hivatalnok is. Fischer hivatalos pénzeket sikkasztott, mire elcsapták. Erre tüzoltó lett és a második invázió idején az oroszokhoz pártolt. Ö is, mint a többi züllött exisztencia, harminc rubel fizetést kapott, de szabad keze volt a zsarolásban és sarcolásban. Az oroszok polgárörséget is szerveztek, de oda nem szivesen álltak be a rusofilek, helyesebben rablófilek, mert a polgárörség nem garázdálkodhatott olyan szabadon, mint az ochrána. A polgárörök csak az orosz csendörség közbejöttével tartóztathattak le gyanusitott embereket és Krziajanovszky csendörparancsnok nem mindig nyujtott segédkezet a gazságokhoz.

Az ochrána legjobban a zsidókat sanyargatta, mert ezzel a kedvében járt a felsöbbségnek és mert ez a tevékenysége volt a legjövedelmezöbb. A hivatalos Oroszország is a legádázabb dühvel a zsidó polgároknak rontott. A hirhedt dr Bocancea cernovitzi ügyvéd és a Geroffsky fivérek védöje a skizmapörben, azon kezdte polgármesteri müködését, hogy bement az élelmezési bizottság hivatalába és magából kikelve ordította:

— Ki innen a zsidókkal! Oroszország nem tür zsidó hivatalnokokat!

A második intézkedése az volt, hogy a zsidó árvaháztól, kórháztól és a népkonyhától megvonta az addig élvezett szubvenciót.

— Éljenek meg, ahogy tudnak — jelentette ki — én nem támogatom öket. Antiszemita vagyok.

Természetes, hogy ezek után az ochrána kopói is elsö sorban a zsidókat zsarolták. Egy izben délután négy órakor, minden különösebb ok nélkül, körülfogták az Edison-kávéházat, ahová többnyire kereskedök jártak és az összes ott talált embereket a rendörségre vitték. Ott házárd játékkal vádolták öket és csak bizonyos számu rubelek fizetése után engedték el öket. Egy Robinson nevü kereskedöre ráfogták, hogy a szesztilalom ellenére sört árusit. A szerencsétlen hiába tiltakozott a koholt vád ellen: Oroszországba hurcolták, mert nem tudta lefizetni a kivánt váltságdijat. Hassler postafőellenörre ráfogták, hogy kém és letartóztatták. A börtönben kijelentették elötte, hogy ezer rubelért elengedik. Hasslernek nem volt ezer rubele és ma is orosz börtönben sinylödik. Egy Kovalszky Milka nevü kaszirnö nem hajlott egy kopó udvarlására, mire kémkedés miatt letartóztatták és a visszavonuláskor magukkal vitték. Él Cernovitzban egy Kummer nevü gazdag kereskedö. Ez az orosz inváziókor Stanislauban rekedt. Később Bobrinsky gróf irásos engedélyével visszatért Cernovitzba. Másnap megjelent nála Tonióni és letartóztatta. Gerofszky Alexej elvette tőle az irást és két hétig tartotta börtönben. Ezalatt folyton zsarolták a vagyonos embert. Két hét mulva Lembergbe küldték, ahol szintén nyolc napot töltött börtönben. Onnan ujra Bobrinsky gróf engedélyével tért vissza, de ujra letartóztatták. Nagy pénzébe került a szabadulás. Beszéltem Kummerrel, aki hajmeresztö dolgokat mondott el a bánásmódról, amelyben része volt.

Külön, jól jövedelmezö üzletága volt az ochránának a lezárt boltok kinyitása. Az elmenekült kereskedök boltjait egyszerüen konfiskálták és az ochrána egy tagja mint birtokos telepedett a boltba. Az árukat harminc százalékkal olcsóbban adták és a befolyt pénzt szó nélkül zsebre vágták.

Az orosz sereg visszavonulásakor az ellenséghez átpártolt horda menekült elsönek. Az orosz hatóságok két nappal később távoztak. Ez alatt az idö alatt végezték a leglelkiismeretlenebb munkájukat: kifosztották a városi pénztárakat.

Urai Dezső.

Az akmolinszki fogolytáborból.

Egy tartalékos tiszt levele a Pesti Hirlaphoz.

Orosz hadifogságba jutott magyar tiszt levelet küldött Akmolinszkból Rómába, egy ottani bankigazgató ismerőséhez és megkérte, hogy juttassa el a levelet a *Pesti Hirlaphoz*, amelynek nyilvánossága meg fogja nyugtatni a orosz fogságba jutott hozzátartozóikért aggódó magyar családokat. A római bankigazgató tovább bitotta a levelet hozzánk, mi pedig itt adjuk az érdekes irást szószerinti szövegében:

Akmolinszk, 1915. január 22.

Igen tisztelt szerkesztö ur! Messze Keleten a világ végén elterülö és az égbolttal köröskörül egybefolyó dél-szibériai végtelen hósivatag közepén, ahol fából épült ereszén jégcsapokkal csipkézett házikónk alig látszik ki a burán által összehordott és fantasztikusan kiformált hófuvások közül, itt a kirgizek egyik fővárosában több magyar fogoly katonatisztnek dobog a szive a világháboruba keveredett édes haza sorsáért és az otthon hagyott szerető szülökért, feleségekért és gyermekekért, akiktől csak nagy ritkán vagy egyáltalán nem kapnak értesitést. Ez bizonyára megforditva is áll és valószinüleg csak egykettö kerül haza leveleinkből. Ezért az itt szomorkodó bajtársaim nevében azzal a kéréssel fordulok szerkesztö urhoz, hogy hozzátartozóink némi átlagos tájékoztatása végett, sziveskedjék helyt adni a Pesti Hirlapban szerény levélsorozatomnak. Leveleim nem lesznek talán minden tekintetben kimeritöek, mert tollamnak valóságos tojástáncot kell járni a szigoru orosz cenzura vészes határjelzöi között.

. . . Több véres csata és ütközet után, még a mult év öszén, szeptember 9-én ezredünk egy része Bihawa mellett tulnyomó orosz haderövel

került szembe és mivel tüzvonalunk külső szárnyai az előző napokon visszahuzódtak, állásunk annyira veszélyezettté vált, hogy ezredesünk, amint egyes, a visszavonulástól már elvágott bajtársaim beszélik, parancsot adott a visszavonulásra. A parancs nem jutott el a mi rajvonalunkhoz, amely már csak 200—250 lépésre volt az ellenséges csapatok lövőárkaitól. Az aránytalanul többségben lévő oroszok jobbról-balról körülkeritve, erős tüz alá vettek bennünket. Ameddig lehetett, viszonoztuk a halálthozó golyókat, de amikor a hátulról reánk irányitott ellenséges gépfegyverek golyózápora lehetetlenné tette harci müködésünket, sok vér és élet árán piszkosan, rongyosan, elsigázva és az átélt izgalmaktól kimerülve az orosz szuronyok vasrácsai közé kerültünk délután fél négykor.

Ellenségeink nem bántalmaznak senkit. Lefegyverzésünk után azonnal az ország belsejébe, Lublinba szállitanak bennünket saját lábainkon. Az orosz szuronykorlátok között szégyenkezve, sápadtan, szótlanul gyurjuk bakancsainkkal az ut homoktengerét. Az egyik orosz tábort s másik után hagyjuk el; két helyen is bemutatnak bennünket a generális uraknak. A versteket jelző facölöpök csak lassan maradoznak el mögöttünk. A legnyugvó nap, vörösre sirt nagy kerek szemével nem tudja már tovább nézni az ellenség kezébe került, az ut homokhullámai között evickélő szomoru kis csapatot, busan huzza szemére biborszinü felhőtakaróját, melynek átlátszó, ezüst peremü redőin keresztül még néhányszor hátra pislant, s megcsodálja a vértől párolgó, a hullákkal sürüen boritott, s a sebesültek segélykiáltásaitól visszhangzó csatamezőt, majd fáradtan leterül az erdők mögött készitett puha felhőpárnás ágyába . . .

Az esti homály gyorsan kiterjeszti fekete szárnyait a vidék fölött. A némaságot hirtelen éles kürtszó töri meg. A sötétben a hang irányában fürkész szemünk és látjuk nemsokára sötét körvonalakban, hogy az ut mentén nagy csapat orosz katona áll hosszu kettős sorokban, mozdulatlanul, feszesen. A kürtös valami szent éneket fuj rézhangszerén, amelynek különös, nekünk idegen hangjait tisztán visszaveri az ut tulsó oldalán oltárszerüen félkörben emelkedő erdős domb. A hold mintegy ragyogó templomcsillár, most száll fel a domb lombos fái mögül és gyul ki az égen, ezüstfénnyel szórva tele az addig homályban uszó tájat. A kék ég csillagai, mint kis viaszgyertyák pislognak a természet misztikus templomában.

A kürt elnémul és felhangzik a katonák szent éneke. Estéli imádság . . . Meghat bennünket a szép kép, az ismeretlen melodia és valami szent, csak ritkán érzett áhitat lopózik szivünkbe . . . Egyszerre magam előtt látom a harctéren elesett kapitányom, tiszttársaim, altisztjeim és kedves legényeim néma tetemeit, hallom az özvegyek és árvák zokogását. Megborzadok... Imaszerü sóhaj száll fel keblemből... Már messze elhagytuk az imádkozó csapatot, de az éjszaka szellőjének szárnyán még elhat hozzánk egy-egy hang a szent énekből, amelynek melodiája ezután is ott zengett fülünkben.

Tiz óra elmult. Lublin körvonalai még nem látszanak a holdfényben uszó láthatáron. Az ut homokos, a bakancs egyre jobban belesüpped, nehezen jutunk előre. Nagy sokára rátérünk egy jobb országutra. Messze a távolban megpillantjuk a világos fényburát, amely a lámpákkal világitott városok felett szokott lebegni. Éjfél után egy órakor nagyon kifáradva megérkezünk az orosz katonasággal körülvett Lublin elé.

A cenzor urak engedelmével, amelyet ezuttal is kérek, folytatni fogom levelemet. Csókoljuk feleségeinket, gyermekeinket, üdvözöljük a harctéren levő és sebesült bajtársainkat. Mi mindnyájan egészségesek vagyunk, a hideget már megszoktuk és még könnyü meghülésről sem panaszkodhatunk. Hazafias üdvözlettel:

László József
tart. hadnagy, az Általános Óvadékbank titkára.

—

A losonci háziezred hősei.

— *Negyven ezüst vitézségi érem.* —

A losonci 25. gyalogezred néhány hőséről ezeket jelentik a sajtóhadiszállásról:

Strba Gusztáv szakaszvezető mint egy gépfegyverosztály önálló parancsnoka, három ellenséges támadás visszaverésében való közreműködésében, amely alkalommal meg is sebesült, bátor és haláltmegvető magatartásával különösen kitünt. (1. osztályu vitézségi érem.)

Trenka Antal szakaszvezető, *Tóth Kálmán* szakaszvezető és *Nagy* tartalékos szakaszvezető mint egy gépfegyverosztály önálló parancsnokai, három ellenséges támadás visszaverésében való közreműködésük alkalmával bátor és haláltmegvető magatartásukkal tüntek ki, amely alkalommal egy ellenséges gépfegyvert megsemmisitettek. (1. osztályu vitézségi érem.) *Kalna József* tizedes, cimzetes szakaszvezető, az ellenség előtt tanusitott bátor és példaadó magatartásával kiválóan kitünt. Noha kezén és lábán kétszer megsebesült, szolgálatát tovább teljesitette és egy roham alkalmával vitézül harcolt. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) Szentmiklósi és óvári *Pongrátz György* őrmester-hadapródjelölt (hadi önkéntes) erélyével a század tartalékját összegyüjtötte és ezt bátran a harcvonalba vezette. Embereivel éjjeli támadás alkalmával megrohant egy ellenséges gépfegyverosztályt, miközben meg is sebesült. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Juhász János* és *Lemes József* gyalogosk az ellenség előtt tanusitott példaadó magatartásukkal különösen kitüntek, ismételten önként jelentkeztek a legveszedelmesebb vállalkozásokra és bajtársaikat kritikus pillanatokban kitartásra buzditották. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Rohonyi Károly* zászlós a leghevesebb ellenséges gyalogsági és tüzérségi tüzben már-már lankadó legénységét, jó példát mutatva, vitéz kitartásra bátoritotta. (I. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Gecsó József* szakaszvezető a leghevesebb ellenséges gyalogsági és ágyutüzben összegyüjtötte a felrobbanó srapnell által rendetlenségbe hozott szakaszt és parancs nélkül a rajvonalba vezette. (I. osztályu vitézségi érem.) *Ondrejsik Barna* tizedes legényeit rohamra bátoritotta, az előrenyomulásnál mindig első volt, miközben hét lövés érte. (2. osztályu vitézségi érem.) *Csernai András* gyalogos, cimzetes őrvezető, a segitő helyen, ahová sebesülten vitték, arról értesült, hogy századparancsnoka a rajvonalban megsebesült; erre a leghevesebb tüzben viszszatért a rajvonalba, hogy parancsnokát biztonságba hozza. (I. osztályu vitézségi érem.) *Dancs János* és *Szirági János* gyalogosók, bár maguk is megsebesültek, a rajvonal visszavonulása után a leghevesebb ellenséges tüzben kitartottak századparancsnokuk mellett, hogy az ellenség utánnyomulását megakadályozzák. (2. osztályu vitézségi érem.) *Demjén Lajos* tizedes, *Lacskó Pál* gyalogos cimzetes tizedes, *Soós János* és *Csermák Lajos* gyalogosok bátor és rettenthetetlen magatartásukkal az ellenség előtt különösen kitüntek és az ellenségnek fedezetül szolgáló ház robbantásakor kiváló hidegvért tanusitottak. (1. osztályu ezüst vitézségi érem.)

Lantos Kálmán tizedes ártalmatlanná tett két orosz gyalogost, akik az erdőben fákról századparancsnokára löttek és már több embert meg is sebesitettek. Egy másik ütközetben egy 85. gyalogezredbeli századost az ezred zászlójának megmentésében bátran támogatott és a legénységet a zászló védelmére buzditotta. (1. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Antal István* őrvezető ismételten vitt parancsokat és jelentéseket a leghevesebb gyalogsági és ágyutüzben a rajvonalba s eközben bátor és hidegvérü magatartásával tünt ki. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Lehoczki Imre* tizedes cimzetes szakaszvezető, *Klincsák István*, *Jakab István* és *Tóth Gyula* tartalékos gyalogosok ütközeti járőrként reggeli szürkületben egy erdőbe kiküldetvén, merész és kötelességtudó eljárásukkal tüntek ki, mert alig hetven lépésnyire észrevevén az ellenség fedezékeit, az őket követő századot megmentették attól, hogy hirtelen tüzbe kerüljön. (Lehoczki az 1., a többi a 2. osztályu ezüst vitézségi érmet kapta.) *Simsik László* tizedes cimzetes szakaszvezető a figyelők vezetésében kiválóan bátor magatartásával tünt ki s az alája rendelt legénységnek a legjobb példát adta. Egy ütközet alkalmával *hősi halált halt.* (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Kohut* tizedes cimzetes szakaszvezető kötelességtudó magatartásával mint rajvezető a leghevesebb ellenséges tüzben kitünt. Megsebesülvén, csak akkor hagyta el beosztását, amikor századparancsnokának már jelentést tett. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Szikora György* tartalékos szakaszvezető ütközet alkalmával szakaszát igen ügyesen és erélyesen vezette s haláltmegvető magatartásával az alája rendelt legénységnek a leghevesebb ellenséges gyalogsági tüzben jó példát adott. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Kiszely János* szakaszvezető halálra elszánt, példaadó előrenyomulásával tünt ki s legénységét ellenséges sáncok lebontására és az ellenség üldözésére buzditotta. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Fabricius Mátyás* gyalogos mint a zászlóaljparancsnoksághoz beosztott hirvivő bátor magatartásával tünt ki, különösen, hogy éjjel a legheve sebb ellenséges tüzben parancsokat közvetitett. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.)

Síros József szakaszvezető éjjeli támadás alkalmával példaadó magatartással tünt ki. Bár *halálra sebesült*, mégis kitartásra buzditotta legényeit és meghiusitotta az ellenség ellentámadását. (1. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Onnok András* gyalogos azzal tünt ki, hogy egészen egyedül bátran és vitézül kitartott egy állásban, ahonnan az ellenségnek jól irányzott lövéseivel nagy károkat okozott. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Zsabka András* őrmester ellenséges átkaroló támadás visszaverése alkalmával példás, bátor és haláltmegvető magatartásával tünt ki és megsebesülten is előnyomulásban maradt. (1. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Szljezak István* őrvezető cimzetes tizedes halálra elszánt magatartásával éjjeli támadáskor azzal tünt ki, hogy jól irányzott lövéseivel néhány oroszt leteritett. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Tiller István* tizedes merész magatartásával éjjeli támadás alkalmával különösen kitünt, miközben egy ellenséges gépfegyverosztály két emberét foglyul ejtette. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Nemetz István* őrvezető éjjeli támadás alkalmával az ellenséges állásokat haláltmegvetően felderitette. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Soós Imre* szakaszvezető mint szakaszparancsnok az ellenséges lövészárkok megrohanása alkalmával hősies magatartásával különösen kitünt. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Szlobodnik György* őrvezető cimzetes tizedes éjjeli támadás alkalmával mint rajvezető halálra elszánt magatartásával tünt ki. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Wenzel Kálmán* és *Kökény János* gyalogosok mint hirvivők kiválóan kitüntek parancsoknak a leghevesebb ellenséges tüzben, különösen éjjel való bátor körözésével. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.) *Sándor Pál* tizedes mint hirszerző járőr parancsnoka, az ellenség közvetlen közelébe lopódzott és igen jó jelentést hozott vissza. (2. osztályu ezüst vitézségi érem.)

A pénzügyőrök és a háboru.

A világháboru közepette szót emelek a magyar pénzügyőrség azon része nevében, melynek a pénzügyminisztérium rendelete folytán nem adatik alkalom a haza iránti kötelességnek a harctéren való teljesitésére.

Ismert dolog, hogy ott, ahol arra szükség volt, a pénzügyőri testület azon tagjai is, kik tényleges katonai szolgálatra be nem vonultak, tehát nem voltak katonák, — milyen derekasan megállották helyüket az ellenséggel szemben s milyen kitünő szolgálatokat teljesitettek.

Az általános mozgósitás elrendelésekor a pénzügyőrség kebeléből csak azok vonultak be, akik már tényleges katonai szolgálatot teljesitettek. A visszamaradtak vagy nem voltak még sorozáson, vagy már tulestek rajta és — béke idején — alkalmalanoknak találtattak. — Azután besorozták a 24 és 36 év közötti alkalmasnak talált egyéneket, majd a 19 és 22 év közöttieket. A *rendes sorozáson besorozott és 1914 októberében bevonult pénzügyőröket azonban néhány heti katonáskodás után a fentjelzett miniszteri rendelet következtében visszaküldték, s általában az összes pénzügyőröket mentesitették a katonai szolgálat alól.*

A fentiekből kitünik, hogy a pénzügyőrségnél még igen tekintélyes azok száma, akik tényleges katonai szolgálatra alkalmasak és most — mikor a hazának minden fegyverbiró fiára szüksége van — mégis a pénzügyőri szolgálat békés foglalkozását kénytelenek folytatni. Nem siethetnek a haza védelmére, hogy méltók legyenek azokhoz a kartársaikhoz, kik ott küzdhetnek hőseink soraiban.

A pénzügyőr csak ugy lehet katona, ha a pénzügyőri testületből elbocsátják, illetve, ha önként kilép. Ez esetben ki van téve annak, hogy a háboru után nem veszik vissza a testületbe, ha pedig vissza is veszik, elveszti eddigi szolgálati idejét s félbeszakitott pályáját elölről kezdheti. Az állandóan felvett és tényleges katonai szolgálatra bevonult egyének viszont megbizottaik utján rendes fizetésüket tovább is felvehetik. Akik tehát most akarnának katonák lenni, sok mindentől elesnének.